

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Hallset barnehager

Årsplan 2023 -2026

Innhold

Velkommen	3
Barnehageloven §1. Formål.	4
Bærekraftig utvikling	5
Enhetsavtalen 2023-2026	6
Inkluderende praksis	7
Omsorg og dannings	8
Lek	9
Barns medvirkning	10
Hverdagslykke- fellesskap- utvikling	11
Barns læringsmiljø	12
De tre pedagogene: Barnet som pedagog og Den voksne som pedagog	13
Lærende organisasjon og Vurdering og utvikling av enhet	14
Relasjon, kommunikasjon og samspill	15
Progresjon	16
Overganger	17
Foreldresamarbeid	18

VELKOMMEN

Hallset barnehager består av Skjermvegen barnehage og Selsbakkhøgda barnehage med felles ledelse. Barnehagene har ulike særegenheter, men vi ønsker å framstå som "en enhet", og har derfor felles årsplan. I årsplanen tar vi utgangspunkt i Lov om barnehager, rammeplanen og andre aktuelle sentrale planer, og sier noe om hvordan vi skal arbeide i barnehagen i forhold til dette.

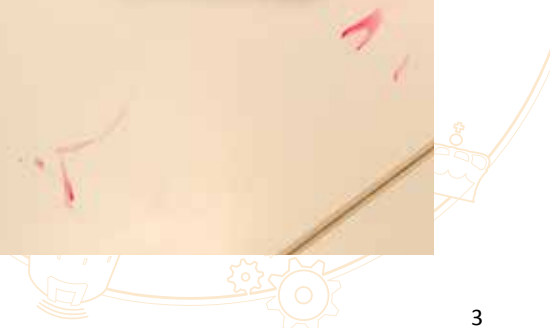
Årsplanen inneholder informasjon om vår måte å drive barnehage på, slik at foreldre og andre interessert har mulighet til å følge våre tanker, holdninger og planer, og være en involvert samarbeidspartner. Samtidig ønsker vi at den skal være et nyttig verktøy og oppslagsverk for personalet. Vi har skrevet om de verdier og holdninger og fokusområder vi ønsker skal prege barnehagen.

Vi må stadig se nærmere på hvordan vi praktiserer verdiene i hverdagen, hva vi må og ønsker å endre på, og hva som gir den pedagogikken vi ønsker å stå for. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter. Avdelingene/gruppene skriver månedsplaner og månedsbrev på bakgrunn av årsplanen.

Vi har som mål at alle barn skal få et godt og trygt barnehagemiljø uten mobbing og krenkelser. Planen godkjennes av samarbeidsutvalgene på enheten.

Små og store ønskes utfordrende, lærerike, spennende og humørfylte år ved Hallset barnehager.

Vennlig hilsen
Eva Grande Rø, enhetsleder

BARNEHAGELOVEN §1. FORMÅL.

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

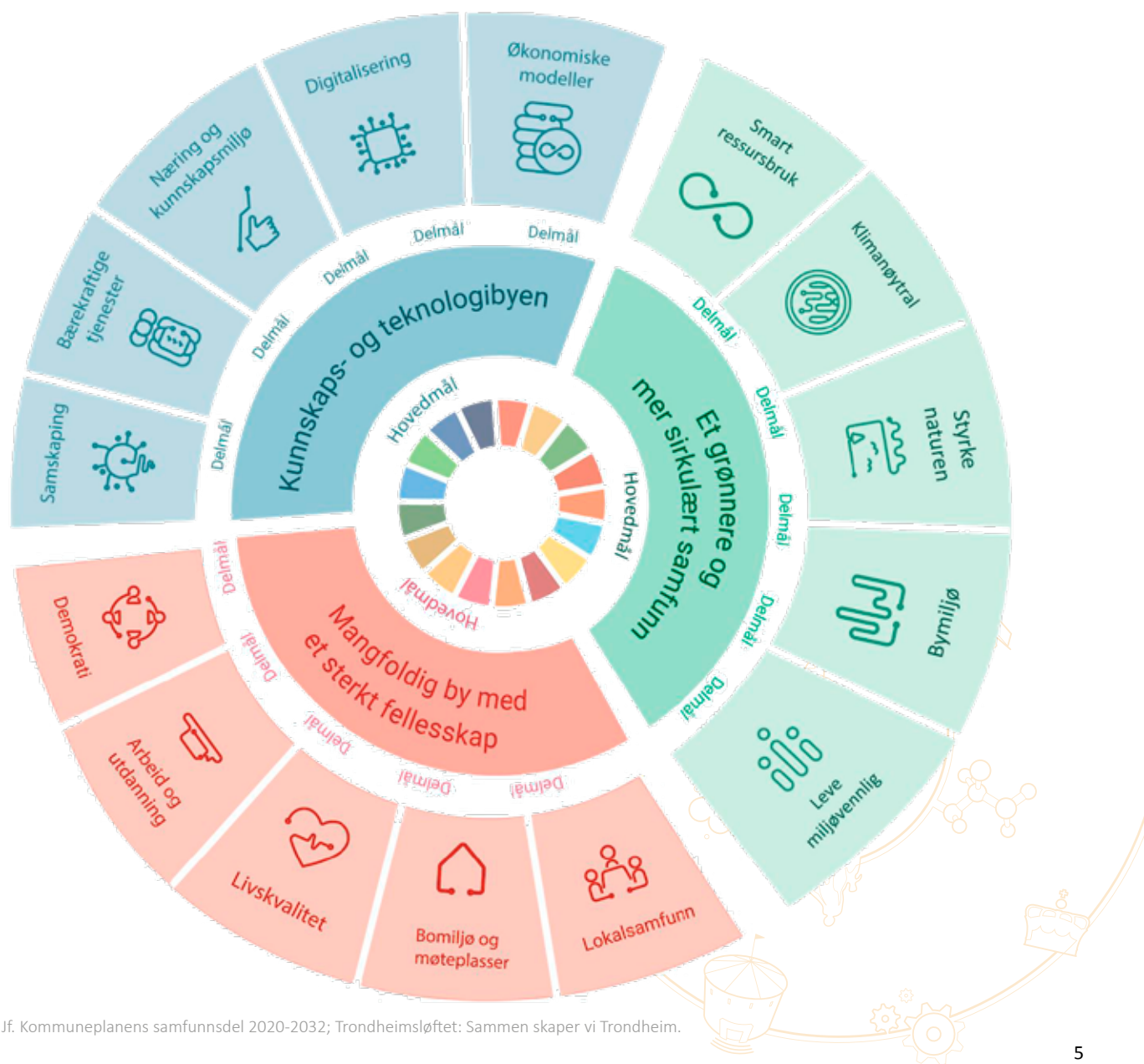
Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.”

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

«Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden»

Arbeidet med bærekraftig utvikling skal gjenspeiles i våre fokusområder og deltakelse i ulike nettverk. Hallset barnehager er med i ulike nettverk; Reggio Emilia, Barn og rom og Grønt flagg. I de ulike nettverkene deler vi erfaringer, utvikler det fysiske miljøet og bygger et felles grunnsyn. Grunntanken i nettverkene skal gjenspeiles i våre arbeidsmåter.

ENHETSAVTALEN 2023-2026

De kommunale enhetene har alle en enhetsavtale. Enhetsavtalen omfatter resultatmål og spesifikke enhetsmål. Avtalen er et verktøy for vår planlegging og styring av virksomheten og vurdering av måloppnåelse og resultater.

For perioden 2023-2026 er følgende 4 periodemål gjeldende for oppvekst og utdanning i Trondheim kommune;

1. Vi fremmer barn og unges helse	2. Vi er medskapere av mangfoldige møteplasser som er tilgjengelig for alle
3. Vi samarbeider på tvers av faglige og organisatoriske grenser til beste for barn, unge og familier.	4. Vi har bærekraftig praksis til beste for barn, unge og familier

Ut fra målene fastsetter enheten tiltak som skal hjelpe oss å nå målene som er satt. Tiltakene kan gå over flere år, eller justeres fortløpende.

Vår oppvekststrategi, Stein-saks-papir, er et styrende dokument på lik linje med enhetsavtalen. Denne handler om hvordan vi i kommunen kan videreutvikle våre tjenester. Strategien er en veileder for bl.a. å redusere mobbing og å bygge sterke barnefelleskap. Blikket vårt skal flyttes fra individet til fellesskapet.

INKLUDERENDE PRAKSIS

-vennskap og felleskap

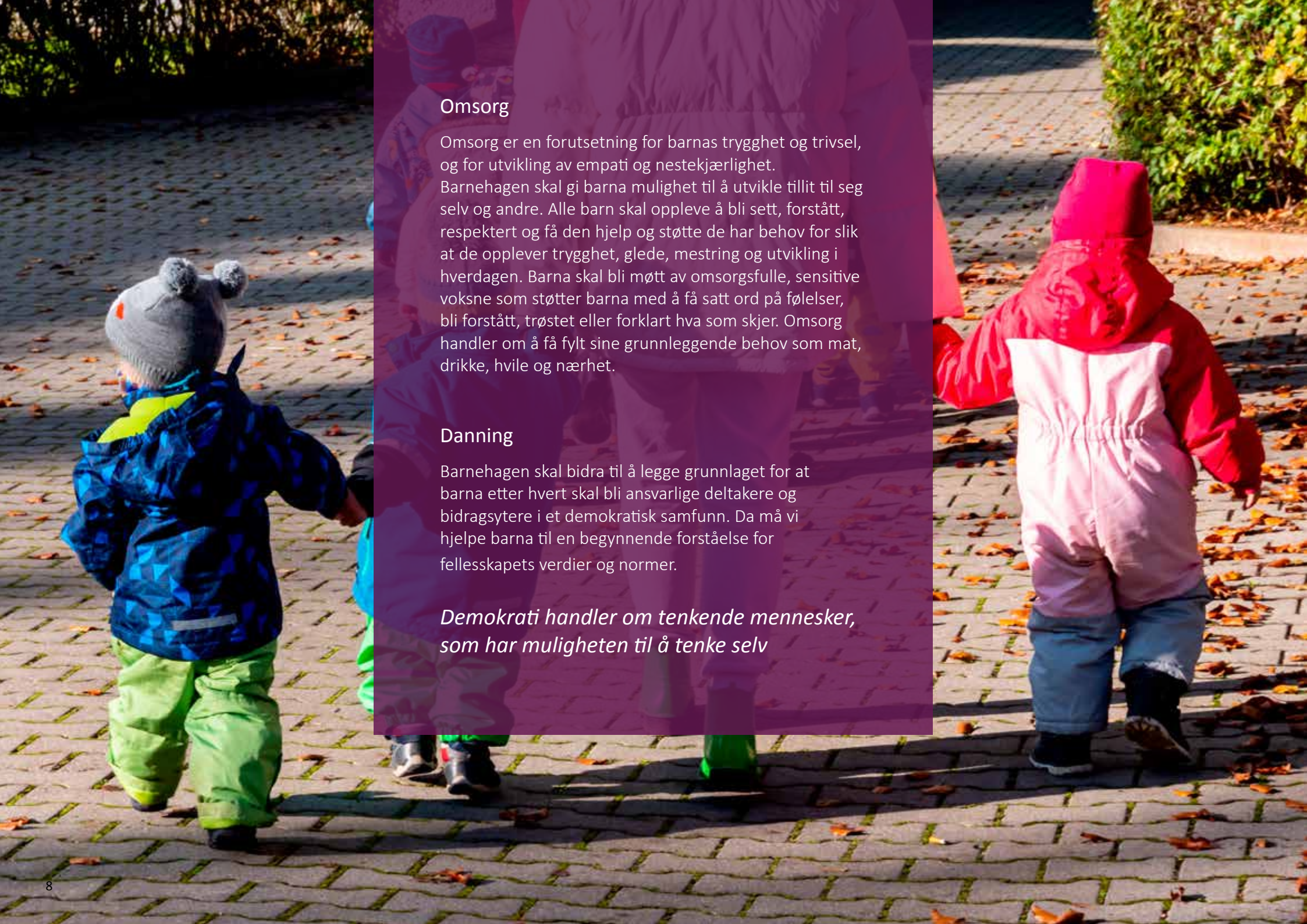
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som utvikles gjennom samspill. Alle barn skal kunne erfare å være en betydningsfull del av fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt felleskap. Barns selvfølelse skal støttes samtidig som de får hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Barnehagen fremmer demokrati og er et inkluderende felleskap hvor alle får en anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Vi jobber med at alle barn skal få oppleve demokratisk deltagelse ved å medvirke i barnehagens innhold, tilpasset barnas kommunikasjonsevne og språklige ferdigheter. Barnas ulike meninger og perspektiver skal komme til uttrykk og være utgangspunkt for utvikling av barnehagen som demokratisk felleskap. Vi har samtaler om normer for samhandling og inviterer barn til å utforme normer for samhandling i fellesskapet.

Barnehagen skal forebygge mobbing og bidra aktivt til at barn ikke blir utsatt for krenkende ord eller handlinger i samarbeid med foreldrene jf. handlingsplan for arbeid med barns psykososiale miljø.

A photograph of children in winter clothing walking on a cobblestone path. A large purple semi-transparent rectangle is overlaid on the center of the image, containing text. The children are wearing colorful jackets and hats, and the ground is covered with fallen leaves.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for slik at de opplever trygghet, glede, mestring og utvikling i hverdagen. Barna skal bli møtt av omsorgsfulle, sensitive voksne som støtter barna med å få satt ord på følelser, bli forstått, trøstet eller forklart hva som skjer. Omsorg handler om å få fylt sine grunnleggende behov som mat, drikke, hvile og nærhet.

Danning

Barnehagen skal bidra til å legge grunnlaget for at barna etter hvert skal bli ansvarlige deltakere og bidragsytere i et demokratisk samfunn. Da må vi hjelpe barna til en begynnende forståelse for fellesskapets verdier og normer.

Demokrati handler om tenkende mennesker, som har muligheten til å tenke selv

BARNES MEDVIRKNING

Rammeplan *“Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttryksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.”*

Medvirkning skjer i det daglige blant annet gjennom deltagelse i prosjektarbeid og barnesamtaler hvor det blir lagt vekt på å lytte til barnas ideer, tanker og meninger. Dette danner grunnlag for læring og refleksjonsprosesser. Voksne undrer seg sammen med barna og tar deres interesser og initiativ på alvor. Vi observerer barna i lek og utforskning, ser hva barna interesserer seg for å legger til rette for undringsprosesser gjennom møteplasser både inne og ute.

Vi er bevisste på at barn klarer mye selv. Vi er derfor på jakt etter hva barn kan, slik at de får gode mestringsopplevelser. Vi legger til rette for egen mestring i ulike situasjoner som måltid, stell, påkledning.

På denne måten får de være med å påvirke hverdagen sin og opplever mestring ved å få det til.

HVERDAGSLYKKE - FELLESSKAP - UTVIKLING

Hallset barnehager har tre verdier som skal prege virksomheten. Våre verdier skal hjelpe oss å holde fokus på det som er viktig, og skal prege hverdagen og satsningsområdene våre, både når det gjelder arbeidet med barn, foreldre og personalet.

Hverdagslykke handler om å gripe dagen, ha fokus på det som skjer «her og nå». Det dreier seg om den enkelte og fellesskapets opplevelser. Vi tenker oss at hverdagslykken på barnehagen bærer preg av et miljø som er anerkjennende både overfor barn, foreldre og ansatte.

Begrepet «Hverdagslykke» gjenspeiler også det er flest hverdager. Det er hverdagene som er selve livet. De er de gyldne øyeblikk som vi ønsker skal vektlegges enda mer – i forhold til større, sjeldne begivenheter.

Fellesskap er avgjørende for trivsel og tilhørighet. Vi arbeider for at barna opplever seg som en del av et fellesskap og at alle skal oppleve vennskap. Barn, foreldre og personalet er medvirkende i å utvikle barnehagen, men ikke alle er like synlige og selvhevdende. Det er viktig å være bevisst dette slik at alle blir inkludert i fellesskapet.

Dette begrepet dreier seg også om fellesskap mellom barn og voksne på de to barnehagene. Dette dreier seg om å ta et helhetlig ansvar for Hallset barnehager, om felles faglig ståsted og felles opplevelser.

Utvikling handler om noe mer enn «her og nå». Selv om vi skal gripe dagen – må vi også legge til rette for at barn og voksne skal vokse og utvikle seg sammen.

Vi ønsker å være en barnehage med mange gode læringsprosesser. Dette innebærer at barn får utfordringer ut over det de kan akkurat nå, og det innebærer kompetanseheving av personalet. Rammeplanen for barnehagen tar utgangspunkt i et helhetssyn på barn. Barnet er aktiv deltager i sin egen utvikling, og samspillet med andre mennesker er av avgjørende betydning. Barnet lærer og utvikler seg i et fellesskap med andre.

BARNES LÆRINGSMILJØ

Hallset barnehager er inspirert av Reggio Emilia filosofien som bygger på et demokratisk syn på mennesket og en dyp respekt for barnet. Det pedagogiske grunnsynet vårt bygger på at hvert enkelt individ- sammen med andre- konstruerer egen og felles kunnskap og kultur. Barnet ses altså som et selvstendig og aktivt individ med ønsker om og evne til samhandling, læring og omsorg for andre.

Barna er del av en pedagogisk virksomhet hvor de får erfare at deres meninger, tanker og ideer er betydningsfulle for fellesskapet. Den overordnede tanken er å å la barnas ideer, interesser, tanker og nysgjerrighet vise vei for læring. Utforskning og delaktighet er sentralt. Barna skal få utforske, prøve ut, erfare selv sammen med kompetente, nysgjerrige voksne. Den voksne skal legge til rette for at barns egne interesser, spørsmål og undring skal danne grunnlaget for læringsprosesser i det daglige arbeidet.

Vi reflekterer over de spor og uttrykk barnet viser, og tilrettelegger det fysiske miljøet ut fra det. Vi må skape gode møteplasser for barna som skaper opplevelser, læring og dannelse. Rommene skal også inspirere til nysgjerrighet og spenning. Vi benytter gjenbruksmaterialer og bidrar til bærekraftig utvikling.

Vi er opptatt av at voksne ikke kommer med fasitsvar. Den voksne skal gi rom for refleksjon og undring sammen med barna. Vi skal tilby et rikt utvalg av materialer som skal være lett tilgjengelige for barna.

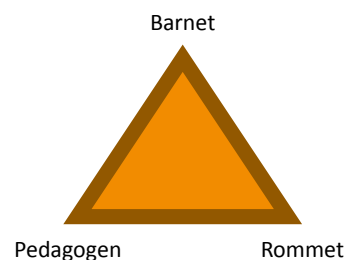
“Ett barn har 100 språk”

DE TRE PEDAGOGENE

Barnet som pedagog

Vi mener at barn er kompetente fra fødselen av og har et ønske om å vokse, lære og utforske. Gjennom samspill med andre, danner barna seg teorier og utveksler tanker og ideer. Barna er del av en demokratisk virksomhet hvor de får erfare at deres meninger, tanker og ideer er betydningsfulle for fellesskapet. Prosjektarbeid er en arena for barnas utforskning og medvirkning. Barnet er sin egen pedagog – ved at det utforsker og prøver, samtidig som barn lærer og er pedagoger for hverandre. Vi må oppmuntre barn til å lære bort og lære av hverandre.

Den voksne som pedagog

Den voksne som pedagog er en aktiv pedagog som er tilstede med barna, og som er lyttende og undrende sammen med dem.

Den voksne skal benevne ved å sette ord på det de ser, gjør og erfarer.

Den voksne kommer ikke med fasiten, men hjelper barn til å finne svar selv. Det er ikke de ferdige svarene barn og voksne trenger, det er de spennende spørsmålene.

Den voksne skal gi tid og rom til refleksjon og undring, samt hjelpe barna til å holde fokus og inkludere hverandre.

Den voksne skal også legge til rette og tilby materialer slik at barn blir nysgjerrige og får lyst til å undersøke.

ROMMET SOM PEDAGOG

Rommet skal være innbydende for barna, med tilgjengelige materialer slik at barna får tak i det de trenger.

Våre rom skal fremme læring og lek, pirre nysgjerrighet og gi skaperglede. Vi skal ha et rikt utvalg av materialer som er oversiktlig presentert og tilgjengelig for barna.

Vi ønsker å tilby noe annet enn det barna får hjemme, materialer som er fleksible og kjønnsnøytrale, og som kan være rekvisitter i rollelek eller til konstruksjon.

Vi lager møteplasser med materialer som innbyr til samspill. Barnas egne arbeider er synlige i rommet. Rommene våre skal være i stadig endring og utvikling etter barnas forutsetninger og interesser.

På uteområdet i barnehagen gjelder de samme prinsippene som inne med et variert utvalg av materialer og ulike møteplasser. Dokumentasjon av barns aktiviteter og tanker er synlige slik at dette skaper inspirasjon og grunnlag for refleksjoner og samtaler.

LÆRENDE ORGANISASJON

Vurdering og utvikling av enhet

Prosjekt som arbeidsmetode: Arbeidet skal preges av at voksne og barn sammen arbeider med ulike prosjekt. Den voksne tar utgangspunkt i barnas ideer, interesser, tanker og nysgjerrighet og benytter dette til arbeid med prosjekt. Å være i en gruppe barn som møtes rundt et felles prosjekt bidrar til at barn får erfaring både med demokratiske prosesser og samspill, materialet, aktiviteten og kunnskap.

Pedagogisk dokumentasjon: Mens dokumentasjon kan være alt fra bilder, tekst, praksisfortelling, film m.m. er pedagogisk dokumentasjon et kollektivt arbeidsverktøy for utvikling og endring av pedagogisk praksis. Pedagogisk dokumentasjon handler om å se og begripe hva som foregår i det pedagogiske arbeidet og hva barna er i stand til. Det skal bidra til å synliggjøre barnas lek og arbeid, deres læreprosesser og kompetanse og den pedagogiske praksisen. Når vi reflekterer sammen med barn eller voksne, får dokumentasjonen et pedagogisk innhold, og danner grunnlaget for veien videre i prosjektet. Hele personalet skal vektlegge dette i sine møtetider, og pedagoger har ansvar for å legge til rette for dette. Barn skal også ta del i denne refleksjonen.

RELASJON, KOMMUNIKASJON OG SAMSPILL

BARNEHAGEN HAR KOMPETANSE PÅ OMRÅDER MED HOVEDFOKUS PÅ RELASJON, KOMMUNIKASJON OG SAMSPILL.

ASK

Å kommunisere på andre måter enn tale kalles for alternativ og supplerende kommunikasjon, forkortet til ASK. I barnehagen legger vi til rette for et rikt språkmiljø. Gjennom blant annet bilder og tegn til tale. Språket er tankens redskap og når man ikke kan benytte verbal tale, vil ASK være viktig for å støtte barnets kognitive utvikling.

Marte Meo

Dette er en nederlandsk metode bygd på kunnskap om at barns utvikling og kommunikasjonen er selve grunnsteinen i alle mellommenneskelige forhold.

Marte Meo bygger på det naturlige samspillet mellom voksne og barn og er inndelt i 8 elementer for utviklingsstøtte.

Det brukes video i å analysere kommunikasjonen og som utgangspunkt for veiledning av personalet og foreldre.

Med blick på barnet

Dette er en veilednings- og refleksjons metode som skal sikre at alle barn blir sett, og ansvarliggjøre personalet til å prøve å forstå barna.

Gjennom "Med blick på barnet", skal personalet bedre sin observasjonsevne og øke forståelsen for barns uttrykk og behov. Formålet er å fremme trygge tilknytningsrelasjoner til barna.

PROGRESJON

“Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.”

Personalet legger til rette for at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter. Vi har fokus på barnas iboende vilje til å klare seg selv. Barna får gode forutsetninger for utvikling og læring gjennom å klare mest mulig selv i alle de situasjonene de er oppe i løpet av hverdagen. Vi har varierte materialer som er tilgjengelig for barna, som tar utgangspunkt i barnas interesser.

OVERGANGER

Foreldreaktiv tilvenning til barnehage: Å begynne i barnehage er en milepæl for både barn og foreldre. For at denne overgangen skal bli så god som mulig, trenger barnet foreldrenes trygghet og støtte. Foreldreaktiv tilvenning er en forskningsbasert tilvenningsmodell for de yngste barna.

Overgang fra småbarn til storbarn: Tilvenning til ny gruppe starter som regel etter påske ved besøksdager til ny avdeling. Det blir informasjonsmøte for foreldre til barn som skal begynne på storbarnsgrupper i løpet av våren.

Overgang fra barnehage-skole: Barnehagen skal følge plan for overgang fra barnehage til skole, sfo. Vi har dialog med foreldrene om hva de ser som viktig for barna før de starter på skolen.

Overganger i hverdagen: Det er mange overganger i løpet av en barnehagehverdag, f.eks. fra frokost til lek, fra måltid til utetid m.m. Det arbeides kontinuerlig for å få en god struktur på barnehagehverdagen, slik at barna er forberedt og kjent med dagsrytme i barnehagen..

FORELDRESAMARBEID

Vi har et ansvar for å gå inn i et godt og nært samarbeid med foreldrene. Den viktigste kontakten er det daglige møtet når barna kommer og går. Det er personalets ansvar å ha en bevisst holdning til dette samarbeidet og være gode rollemodeller overfor alle barn som går i barnehagen. Hver enkelt av oss kan gjøre en stor forskjell i barna sin oppvekst. På Hallset barnehager jobber vi for at alle skal oppleve å være en del av fellesskapet.

Les mer om foreldresamarbeid på hjemmesiden vår.

